Stanislav Zárybnický - Houla *19. 2. 1952 - Ĺ11. 12. 1989

"Někdo mi dal nohy toulavý
a jenom kamarád Houla ví
jak ty nohy svrbí
když jedou na Brdy
podívat se do světa, českýho?"

Wabi Ryvola (29. 4. 1982 v písni Muž, který přichází z daleka a přináší průser?)

Na Houlu jsme vzpomněli v sobotu 17. 2. 2007
u ohně na jeho počest na brdském Neskenonu
dne 19. 2. 2007 by mu bylo 55 let.

Petr Náhlík - Vokoun

Vyučil se jako karosář pro Karosu Vysoké Mýto, ale většinu života strávil jako dělník na kolejích.

Stanislav Zárybnický - Houla na archivním snímku

foto: archiv ©

Vandrovat začal již na učňáku a postupně se stal nejen trampem, ale i šéfredaktorem trampského samizdatového časopisu ***Dým***. Vydával jej od roku 1972 téměř 10 let. Traťový dělník, který měl knihovnu větší, než středoškolský profesor. Kromě vydávání vlastního

časopisu psal i vlastní tvorbu - povídky, básničky, písňové texty, eseje i divadelní hru. Vydal šest samizdatových sbírek - ***Takybásně*** (1973), ***Ho vory H***
(1974 - povídky a básně),
Skoropoezie a takytexty
(1978 - básně, eseje a písňové texty),
Někam kde je hezky
(1978 - divadelní hra),
Nabídka nevšedního dne
(1979 - 17 povídek) a
Přežitky
(autorský výbor z básnické tvorby z let 1971 - 89). Po jeho smrti vydali jeho přátelé několik sbírek z jeho tvorby -
Narozen v Čechách
- (1990 - výbor z poezie),
Přežitky
(1998 - kniha vydaná podle původního samizdatového souboru básní), sborník
A v pátek?
(1999 - postřehy a komentáře publikované v trampské rubrice Táborový oheň v týdeníku Mladý svět v letech 1971 - 87),
Nabídka nevšedního dne
(2000 - soubor více než 25 povídek),
O Houlovi a taky trochu s Houlou
(2002 - ukázky z tvorby, biografie a vzpomínky přátel),
Někam kde je hezky
(2005 - divadelní hra),
Z údolí a osad
(2007 - úvahy a básně publikované v trampské rubrice Z údolí a osad v týdeníku Obrana lidu v letech 1970 - 72). Počátky jeho literární tvorby spadají do období zániku oficiálních trampských časopisů (
Tramp
,
Trail, Jižní stezka, Tulák, Pacifik expres
). Ještě před zákazem vydávání brněnského
Tuláka
(1973) založil spolu s
Rikim
v roce 1972
DÝM
, asi první trampský časopis neoficiální (samizdatový) - původně jako občasník jejich mateřské trampské osady
RIBABI-BO-HOSAMA
. Po jeho vzoru pak vznikla řada dalších trampských samizdatů. Houla psal snad do všech, stejně jako do trampských rubrik v oficiálních časopisech. Psal povídky, básničky, ale dělal i úvodníky, recenze a rozhovory. Byl jednou z osobností, které vzešly z okruhu
Brdské Smečky

- neformálního uskupení brdských trampů. Patřil i do okruhu lidí kolem trampské literární soutěže
Trapsavec
(vznikla v roce 1971 a trvá dodnes) a získal v ní i řadu ocenění.
Pro radikální změnu ve svém životě se rozhodl počátkem 80. let, kdy se oženil, získal byt v Rakovníce a mohl se přestěhovat od rodičů ze Zdic konečně do svého. Zároveň se kvůli osobním vztahům (napůl z vlastního rozhodnutí a napůl pod tlakem některých lidí) vzdálil z trampského okruhu v němž dosud žil. Na vandry jezdil dál, ale s lidmi z další trampské generace. Stále víc jej ale lákala nekonformní kultura a hodně jej oslovila nová generace písničkářů, která se objevila právě v té době, kdy Karel Kryl, Jaroslav Hutka, Vladimír Veit, Vlasta Třešňák, Charlie Soukup, Bohdan Mikolášek a Svatopluk Karásek byli v emigraci. V roce 1980 vydal jako přílohu Dýmu sborník "***Máme koho zpívat" aneb Textaři*** a další rok začal psát do ***Portýra***
- zpravodaje finále Porty v Plzni. Zároveň ale od roku 1981 vydával (téměř 10 let) samizdat ***Poportýr***
v němž otiskoval to, co se do Portýra vejít nemohlo či nesmělo. Na tradici Dýmu navázal časopisem
Toulavec
, jehož vydávání novým redakčním okruhem koordinoval. Podílel se zároveň na práci Jonáš klubu (klub spřízněných duší Jiřího Suchého a Semaforu) a přispíval do jeho zpravodaje ***Jonáš***
. Díky těmto aktivitám si našel nový svět a v něm i nové přátele - Jarka Nohavicu, Jirku Černého, Vladimíra Mertu, Jana Rejžka, Vladimíra Hanzela, Slávka Janouška, Vladimíra Vlasáka a další?
Rodina jej ale zcela nenaplňovala, oba synové byli na vandry ještě malí a tak si našel nové téma. Na základě získaných kontaktů byl "dobrým duchem" a zároveň "mužem v pozadí" **Klubu mládeže v Rakovníku**
. Nadále pracoval jako traťový dělník a zároveň byl "de facto" dramaturgem kulturního dění. Neustále balancoval na hranici umění komunisty zakázaného a tolerovaného. Díky němu za kulturou do Rakovníka jezdili lidé i z Prahy a Plzně. K vrcholům patřily koncerty Jarka Nohavici po zákazu jeho vystupování nejen na Portě 1985, ale v celém tehdejším Západočeském kraji. Právě na jednom jam - session u Houly doma vznikl impuls pro vydání sborníku všech textů Jarka Nohavici. Houla se pak rozhodl vydat to nejlepší z folku - a také to v následujících letech dokázal. Pod vlivem osobností, kterými se obklopoval, byl stále kritičtější ke své vlastní tvorbě, až u něj převážila práce dramaturga, editora a redaktora - díky tomu vznikly sborníky všech písňových textů Jarka Nohavici, Karla Kryla, Jaroslava Hutky, Vladimíra Merty, Petra Váši a Slávka Janouška.
Kromě sborníků písničkářů zpracoval od poloviny 80. let pro další generaci trampských samizdatů diskografii trampských a country kapel, seriál o historii trampského tisku, účastnil se polemik o folku, trampské tvorbě, Portě atd. Zároveň rozšiřoval pásky **Fonotrampa** na nichž se objevovalo to nejlepší od trampských i folkových písničkářů. V roce 1989 byl hlavním motorem celostátní trampské soutěže
Trampský expres
, vyhlášené jak v Táborovém ohni Mladého světa tak v trampských samizdatech. Tuto trampskou soutěž spolu s Davym, Trhačem a se mnou nejen připravoval, ale na podzim roku 1989 i vyhodnotil. Ještě v listopadu 1989 (!) napsal recenzi na připravované první autorské LP

Wabiho Ryvoly vydaného až v roce 1990. Pro různé klubové časopisy od rakovnického klubu mládeže, přes pražského Jonáše a Portýra, až po kutnohorské
Nové koření
ba i pro
Gramorevue
komentoval celoroční produkci v oblasti F&C, psal recenze a připravoval rozhovory s předními písničkáři. Byl urputný a hrdý - když se mu v roce 1988 nelíbil svazáky dosazený šéfredaktor Portýra - tak po 7 (!) letech práce v redakci na psaní rezignoval a prožil Portu jako divák. Nevyhledával přímý konflikt s komunistickou mocí, ale zákonitě k němu směřoval. Neopisoval politické texty, ale jeho angažovanost v propagaci nekonformní kultury byla všemi v okolí vnímána jako jasný politický postoj. V létě 1989 ale už byla jeho situace taková, že podepsal a rozšiřoval petici "***Několik vět***", za což byl 17. října, tj. měsíc (!!!) před 17. listopadem, odsouzen JUDr. Jiřím Wágnerem, samosoudcem v Rakovníku, k peněžitému trestu 4 000 Kčs a k zabavení psacího stroje. Na zaplacení pokuty uspořádal Davy mezi kamarády ihned sbírku a příspěvek poslal i Karel Kryl po koncertu v polské Wroclavi týden před revolucí?
Vydával tvorbu druhých, ale hluboko v něm stále byl tvůrce, plný pochybností o vlastní tvorbě i o sobě samém. Pro pocit nenaplnění, krizi z rozpadlého manželství a z důvodu hluboké vnitřní osamělosti, které si nikdo z okolí nevšiml, si chladnokrevně, rok předem, naplánoval sebevraždu. Ten poslední rok ale žil úplně naplno a od jeho rozhodnutí jej neodvrátil ani 17. listopad. Rozdával se druhým až nakonec rozdal všechno i sám sebe.
Skončil tak, jak si naplánoval, sebevraždou pod koly vlaku R 513 na svých milovaných Brdech. 11. prosince 1989, den po Dni lidských práv. Jeho věrný pes Máslo zemřel v únoru 1990.
Jirka Černý v roce 1999 v časopise F&C napsal: "*Z Houly mohl být redaktor F&C, vydavatelský redaktor, dramaturg, editor písničkových sborníků. Univerzitní práce se píší o všem možném, Houla by za to stál. Ve všech těchto činnostech byl, myslím, nenahraditelný ?*
"
Možná, že jej zastanou jeho synové. Starší Jaromír zvaný Chúf již několik let spolupracuje se sdružením **AVALON** na vydávání literárních sborníků a trampského časopisu ***Puchejř***. Po vystudování stavební průmyslovky studoval i Střední grafickou školu. A mladší Zdeněk studuje na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy obor čeština a latina, publikoval již první články (i v původně exilovém časopise LISTY) a možná bude novinářem jako táta?